

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง การวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณี และทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ในพื้นที่เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสร้างระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนที่แสดงข้อมูลภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เพื่อประเมินความพึงพอใจการใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มชุมชนในพื้นที่เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้นแบบในการวิจัย ในส่วนของบทที่ 5 นี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ในพื้นที่เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสร้างระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนที่แสดงข้อมูลภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เพื่อประเมินความพึงพอใจการใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญา ภายในชุมชน ประกอบด้วย ภูมิปัญญาสานส้มไก่ ภูมิปัญญาสานกล้วย ภูมิปัญญาทำจิ้นส้ม ภูมิปัญญาสี่เทียน ภูมิปัญญาการเขียนอักษรล้านนา ภูมิปัญญาส้มตาข่าย ภูมิปัญญาโคมไฟ 700 ปี ภูมิปัญญาตุ้มใส่ปลาไหล ภูมิปัญญาปราสาทศพ ภูมิปัญญาตุ๊กตาชาวนา ภูมิปัญญาเหรียญโปรยทาน ภูมิปัญญายาต้มแก้ริดสีดวงทวารหนัก และนำเสนอในรูปแบบของ ภาพนิ่ง ข้อความ ฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ แสดงแผนภาพสถานที่ ตำแหน่ง ที่ตั้งของแหล่งความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น แสดงพิกัดแผนที่โดยใช้เทคโนโลยี Google Map API การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในรูปแบบของ เว็บไซต์ ผู้สนใจสามารถเข้าชมและศึกษาได้ตลอดเวลาผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์แบบพกพา และระบบยังสามารถแสดงแผนที่การเดินทางของแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยผู้ใช้งานสามารถเลือกแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ต้องการและให้ระบบช่วยแสดงเส้นทางการเดินทางระหว่างภูมิปัญญาที่เลือกได้ และในส่วนของผู้ดูแลระบบ สามารถจัดการข้อมูล เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูล

ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ และระบบภูมิศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากก่อนนำไปใช้งาน

การพัฒนากระบวนภูมิศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้นำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายพบว่า ผู้ใช้งานระบบมีความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นโดยผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากการสัมภาษณ์การใช้งานระบบ หลังการใช้งานระบบภูมิศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพิ่มเติม พบว่าผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้ง่าย และได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้นเมื่อนำไปใช้กับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องการดูแลระบบสารสนเทศเพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่วิจัย และจากการสัมภาษณ์การใช้งานระบบ พบว่าผู้ใช้งานการจัดการข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถใช้งานระบบได้ ง่าย สะดวก สามารถปรับแก้ข้อมูลได้ตลอดเวลา

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากการสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่เทศบาลเมือง เมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแมต จังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับความนิยม พบว่า มีแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์กระจายอยู่ภายในเขตเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแมต จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อนำระบบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจกระบวนการและวิธีการเป็นอย่างดี เหมาะแก่การเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนในชุมชน และผู้ที่สนใจกิจกรรมการศึกษาหาความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลลัพธ์ของระบบที่แสดงในรูปของแผนที่เป็นการแสดงเส้นทางที่สั้นที่สุดจากตำแหน่งของแหล่งความรู้ด้านภูมิปัญญา ผู้ใช้งานสามารถเดินทางโดยใช้เวลาน้อยและประหยัดเชื้อเพลิง ดังนั้นจึงเป็นการนำเสนอทางเลือกสำหรับผู้สนใจที่มีเวลาจำกัด สามารถใช้งานได้ง่าย ทั้งกับเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์แบบพกพา ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบที่พัฒนาขึ้นได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อนำระบบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ใช้งานให้ความสนใจในแหล่งความรู้ และวิธีการใช้งานเป็นอย่างดีซึ่งสังเกตจากการให้ความสนใจในการคลิกเลือกแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากระบบที่พัฒนาได้ผ่านการวิเคราะห์และออกแบบระบบ การประเมินประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบและจัดรูปแบบ ด้านการนำไปใช้ และผ่านการปรับปรุงทำให้ระบบที่พัฒนามีประสิทธิภาพ การใช้งานง่าย สะดวก และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงกรต พิมพิศาล (2557) การศึกษาและพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ด้านความชำนาญและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธินันท์ เสริมการดี และธีระสุภเพียร (2558) เส้นทางท่องเที่ยวชุมชน: สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ในอำเภอบางพะยูง จำนวนพัทลุง เมื่อสอบถามผู้ใช้งานระบบ ผู้ใช้งานเห็นวาระบบมีลักษณะการใช้งานที่ง่าย แสดงข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ครอบคลุมเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้งาน และเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนในชุมชนได้

อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจระบบ เป็นอย่างดี เนื่องจากสามารถใช้งานได้ง่าย เหมาะสมกับการเดินทางไปยังแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งยังให้รายละเอียดของเจ้าของภูมิปัญญา ข้อมูลติดต่อ ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ขั้นตอนการสร้าง ทั้งความเป็นมาของภูมิปัญญาเหล่านั้น ให้กับผู้ใช้งานเป็นอย่างดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานทางการศึกษา และทางด้านวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะ

- 3.1 ควรมีการพัฒนาแบบรูปแบบอื่น ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ และการอนุรักษ์ ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น กลุ่มสังคมออนไลน์
- 3.2 ควรมีการติดตามการใช้ประโยชน์ระบบภูมิศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภายในชุมชน ภายหลังจากมีการส่งมอบระบบให้กับชุมชนแล้ว
- 3.3 ควรนำเอากิจกรรมที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ ไปเผยแพร่ให้กับประชาชนและชุมชนอื่น ที่สนใจ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด

